

บทที่ 3

ระเบียบและวิธีการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการเปิดรับสื่อที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อกล้องถ่ายภาพดิจิทัลของผู้บริโภคในอำเภอเมืองเชียงใหม่ครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา มีขั้นตอนการศึกษาที่สำคัญเริ่มตั้งแต่ การรวบรวมข้อมูลเบื้องต้น การสร้างแบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล และการนำเสนอรายงาน ซึ่งผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการศึกษา อันประกอบด้วย ขอบเขตการศึกษา ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ข้อมูลและแหล่งข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล สถานที่ใช้ในการดำเนินงานวิจัยและรวบรวมข้อมูล และระยะเวลาในการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของผู้บริโภคในอำเภอเมืองเชียงใหม่ที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อกล้องถ่ายภาพดิจิทัล โดยศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อของผู้บริโภค อันประกอบด้วย ประเภทสื่อที่เลือกเปิดรับ ความถี่ในการเปิดรับ พฤติกรรมการเปิดรับสื่อในแต่ละขั้นของกระบวนการตัดสินใจซื้อ และสื่อที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อกล้องถ่ายภาพดิจิทัลของผู้บริโภค

ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษานี้ คือ ผู้บริโภคที่มีที่พักอาศัยหรือทำงานอยู่ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ที่เคยซื้อกล้องถ่ายภาพดิจิทัลมาแล้วภายในระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือน ก่อนการเก็บข้อมูล

กลุ่มตัวอย่างและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากไม่ทราบจำนวนผู้ซื้อกล้องถ่ายภาพดิจิทัลในอำเภอเมืองเชียงใหม่ จึงขอพิจารณากำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากปัจจัยเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการใช้ข้อมูลในอดีตจากงานวิจัยก่อนหน้าที่มีปัญหาการทำวิจัยคล้ายคลึงกัน ซึ่งกรณีที่เป็นการทำวิจัยกับกลุ่มประชากรที่เป็นผู้บริโภคในระดับท้องถิ่นนั้น สามารถกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำตั้งแต่ จำนวน 200 ตัวอย่าง (คุณทลี รื่นรัมย์, 2549)

ดังนั้น ในการศึกษาค้างนี้ จึงใช้วิธีการเก็บตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 240 ตัวอย่าง ด้วยวิธีการกำหนดโควตา (Quota Sampling) โดยกระจายเก็บข้อมูลตามห้างสรรพสินค้าและศูนย์จำหน่ายสินค้าไอที ซึ่งเป็นแหล่งจำหน่ายกล้องถ่ายภาพดิจิทัล ตลอดจนร้านอัดภาพแล็บดิจิทัลในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ซึ่งเป็นสถานที่ที่ผู้มิกกล้องถ่ายภาพดิจิทัลจะไปใช้บริการ รวมจำนวน 6 แห่งๆละ 40 ตัวอย่าง ดังนี้

1. ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลแอร์พอร์ตพลาซ่า	จำนวน 40 ตัวอย่าง
2. ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลกาสด่วนแก้ว	จำนวน 40 ตัวอย่าง
3. ห้างพันธุ์ทิพย์พลาซ่าเชียงใหม่	จำนวน 40 ตัวอย่าง
4. บริษัท เคนชัยเทรดดิ้ง จำกัด	จำนวน 40 ตัวอย่าง
5. ร้าน โกดัก เอ็กซ์เพรส ดิจิตอล โซลูชั่น (Kodak Express Digital Solutions)	จำนวน 40 ตัวอย่าง
6. ร้านฟูจิ เอฟดีไอ สเตชั่น (Fuji Digital Imaging Station)	จำนวน 40 ตัวอย่าง
	รวมจำนวน 240 ตัวอย่าง

เหตุผลที่เลือกเก็บข้อมูลจากแหล่งดังกล่าวข้างต้น เนื่องจาก

1. ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลแอร์พอร์ตพลาซ่าและห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลกาสด่วนแก้ว เป็นห้างสรรพสินค้าสองแห่งในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีกลุ่มร้านค้าจำหน่ายกล้องถ่ายภาพดิจิทัลจำนวนหลายร้านค้า
2. ห้างพันธุ์ทิพย์พลาซ่าเชียงใหม่ เป็นศูนย์จำหน่ายสินค้าไอทีในอำเภอเมืองเชียงใหม่ที่มีร้านค้าจำหน่ายกล้องถ่ายภาพดิจิทัลหลายร้านค้า ซึ่งแตกต่างจากศูนย์จำหน่ายสินค้าไอทีในอำเภอเมืองเชียงใหม่อื่นๆ ที่ไม่เน้นจำหน่ายสินค้าไอทีประเภทกล้องถ่ายภาพดิจิทัล
3. บริษัท เคนชัยเทรดดิ้ง จำกัด เป็นร้านค้าขนาดใหญ่ มีประวัติและชื่อเสียงในจังหวัดเชียงใหม่มายาวนาน ซึ่งเน้นจำหน่ายสินค้าประเภทกล้องถ่ายภาพดิจิทัล โสตทัศนศึกษาและวิดิทัศน์ โดยเฉพาะ ทั้งยังมีศูนย์บริการซ่อมกล้องถ่ายภาพ บริการด้านงานปริ้นและงานกราฟฟิคต่างๆ
4. ร้าน โกดัก เอ็กซ์เพรส ดิจิตอล โซลูชั่น (Kodak Express Digital Solutions) และร้านฟูจิ เอฟดีไอ สเตชั่น (Fuji Digital Imaging Station) เป็นร้านที่ให้บริการล้างอัดภาพของค่ายโกดักและค่ายฟูจิ ซึ่งเดิมเป็นรูปแบบของร้านอัดภาพแล็บสตี และปัจจุบันได้พัฒนามาเป็นร้านอัดภาพแล็บดิจิทัล ซึ่งเป็นรูปแบบร้านค้าใหม่ ที่เน้นให้บริการหลากหลายสำหรับผู้ใช้กล้องถ่ายภาพดิจิทัลโดยเฉพาะ ทั้งบริการปริ้นภาพ การถ่ายภาพแบบสตูดิโอ งานกราฟฟิค โดยเน้นการ

ให้บริการด้วยเทคโนโลยีขั้นสูงที่สามารถเชื่อมต่อกับอุปกรณ์ไร้สายในระบบดิจิทัลต่างๆ ได้ และรวมถึงการจำหน่ายกล้องถ่ายภาพเสริมต่างๆ มากมาย

เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบตามสะดวก (Convenience) จากผู้บริโภครที่มาเลือกซื้อสินค้าหรือใช้บริการจากสถานที่ดังกล่าว และเป็นผู้ที่มีที่พักอาศัยหรือทำงานอยู่ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ที่เคยซื้อกล้องถ่ายภาพดิจิทัลมาแล้วภายในระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือน ก่อนการเก็บข้อมูล

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ข้อมูลและแหล่งข้อมูลที่ใช้ศึกษา ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างจำนวน 240 ตัวอย่าง จากผู้ที่เคยซื้อกล้องถ่ายภาพดิจิทัลมาแล้วภายในระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือน ก่อนการเก็บข้อมูล โดยกระจายเก็บข้อมูลตามห้างสรรพสินค้าและศูนย์จำหน่ายสินค้าไอที ซึ่งมีร้านค้าจำหน่ายกล้องถ่ายภาพดิจิทัลตลอดจนร้านอัดภาพแล็บดิจิทัล ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ ได้แก่ ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลแอร์พอร์ต พลาซ่า ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลกาสด่วนแก้ว ห้างพันธ์ทิพย์พลาซ่าเชียงใหม่ บริษัท เด่นชัยเทรดดิ้ง จำกัด ร้านโกดัก เอ็กซ์เพรส ดิจิตอล โซลูชัน และร้านฟูจิเอฟดีไอ สเตชั่น

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการค้นคว้ารวบรวมจากเอกสาร งานวิจัย หนังสือ สิ่งพิมพ์ บทความ และฐานข้อมูลทางระบบอินเทอร์เน็ต

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา โดยลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้คำถามลักษณะปลายปิดแบบหลายตัวเลือก ประกอบด้วย ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน กล้องถ่ายภาพดิจิทัลที่ตัดสินใจซื้อ และราคาของกล้องถ่ายภาพดิจิทัลที่ตัดสินใจซื้อ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของผู้บริโภคในกระบวนการตัดสินใจซื้อกล้องถ่ายภาพดิจิทัล โดยใช้คำถามลักษณะปลายปิดแบบหลายตัวเลือก ประกอบด้วย สื่อที่ผู้บริโภคเลือกเปิดรับและความถี่ในการเปิดรับสื่อ รวมทั้งพฤติกรรมการเปิดรับสื่อในกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภค ตั้งแต่ขั้นการเล็งเห็นปัญหาหรือตระหนักถึงความต้องการ (Need Recognition)

การเสาะแสวงหาข่าวสาร (Information Search) การประเมินค่าทางเลือกก่อนซื้อ (Pre-purchase Alternative Evaluation) การซื้อ (Purchasing) การบริโภคอุปโภคสินค้า (Consumption) และประเมินผลหลังซื้อ (Post-purchase Alternative Evaluation)

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามที่ใช้วัดผลของสื่อที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อซึ่งกล้องถ่ายภาพดิจิทัลของผู้บริโภค ลักษณะของแบบสอบถามเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนไว้ดังนี้ (อุทัย แก้วบุญเรือง และคณะ, 2543: 17)

มีผลต่อการตัดสินใจในระดับมากที่สุด	เท่ากับ	5	คะแนน
มีผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก	เท่ากับ	4	คะแนน
มีผลต่อการตัดสินใจในระดับปานกลาง	เท่ากับ	3	คะแนน
มีผลต่อการตัดสินใจในระดับน้อย	เท่ากับ	2	คะแนน
มีผลต่อการตัดสินใจในระดับน้อยที่สุด	เท่ากับ	1	คะแนน

จากการให้คะแนนข้อมูลในระบบ Rating Scale เมื่อนำมาหาค่าคะแนนเฉลี่ย จะมีค่าตั้งแต่ 1.00 – 5.00 คะแนน และค่าคะแนนเฉลี่ยดังกล่าวมีความหมายแทนสื่อแต่ละชนิดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อซึ่งกล้องถ่ายภาพดิจิทัลของผู้บริโภค ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย โดยการแบ่งอันตรภาคชั้นออกเป็น 5 ชั้น และให้ทุกอันตรภาคชั้นมีความกว้างเท่าๆกัน (ชั้นละ 0.80) ตามหลักวิชาสถิติพื้นฐานเบื้องต้น (อุทัย แก้วบุญเรือง และคณะ, 2543: 17)

คะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
4.21 – 5.00	มีผลต่อการตัดสินใจในระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	มีผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก
2.61 – 3.40	มีผลต่อการตัดสินใจในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	มีผลต่อการตัดสินใจในระดับน้อย
1.00 – 1.80	มีผลต่อการตัดสินใจในระดับน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้นำมาวิเคราะห์ประมวลผลทางสถิติโดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และใช้สถิติเชิงอนุมานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่มประชากร (t-test) และความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประชากรตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป (One-way ANOVA)

สถานที่ใช้ในการดำเนินงานศึกษาและรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ ใช้สถานที่ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล ได้แก่ ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลแอร์พอร์ตพลาซ่า ห้างสรรพสินค้าเซ็นทรัลลาดพร้าว ห้างพันธุ์ทิพย์พลาซ่าเชียงใหม่ บริษัท เค็นซัยเทรดดิ้ง จำกัด ร้านโกคักเอ็กซ์เพรส คิจิตอลโซลูชัน ร้านฟูจิ เอฟดีไอ สเตชัน และคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ระยะเวลาในการศึกษา

การศึกษานี้ ใช้เวลาทั้งสิ้น 18 เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2551–เดือนพฤษภาคม 2553 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2552–เดือนเมษายน พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved